

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Aan: Deelnemers Deskundigenoverleg Contactmaterialen Levensmiddelen
(DCL)
Datum: 23 juni 2022
Betreft: Verslag vergadering ROW/DCL van 12 april 2022

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie**

Regulier Overleg Warenwet

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511VX Den Haag

T 070 340 79 11
F 070 340 55 54
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij
T.E.J. de Haas
Te.d.haas@minvws.nl
T 06 15438837

www.row-minvws.nl

VERSLAG

Verslag van het **deskundigenoverleg Contactmaterialen Levensmiddelen** van het
Regulier Overleg Warenwet op **12 april 2022** Bij **ZZIIN** te **Den Haag**.

Aanvang: 10:00 uur

AANWEZIGEN

Voorzitter: hr J. Raaijmakers
Secretariaat: mw T. de Haas

Ons kenmerk
3389442

Bijlagen
-

Hr. S. Baljé (VWS)
Hr. Callaert (NRK verpakkingen)
Hr. H. Dommershuijzen (Tata steel)
Hr. J. Gerritsen (NZO)
Hr. A. Keuter (DSM)
Hr. H. Rang (VWS)

1. Voorstelronde en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. Er volgt een voorstelronde. De voorzitter vraagt of er nog aanvullingen zijn op de agenda. Dommershuijzen informeert naar het protocol en de samenstelling van het CBVV. Rang antwoordt dat CBVV nu geformaliseerd is bij RIVM, maar dat de protocollen nog niet ontwikkeld zijn. Hij gaat navraag doen naar de stand van zaken. Keuter en Dommershuijzen kondigen punten aan voor de rondvraag. Dommershuijzen vraagt naar de status van de wijziging voor deklagen? Rang antwoordt dat dit grote aanpassingen zijn in hoofdstuk 10 van de regeling. In het nu voorliggende concept zouden er stoffen worden toegestaan die niet zijn gekeurd door het CBVV. De vraag is of dit wenselijk is. De Europese Commissie is momenteel ook bezig met regelgeving voor voedselcontactmaterialen anders dan plastics. Mogelijk wordt er een systeem van zelfassessment ingevoerd. Een positieve lijst is dan minder nuttig, zeker als die niet gebaseerd is op een CBVV-risicoanalyse. Hij wil daarom eerst afwachten wat de Europese Commissie gaat doen.

2. Mededelingen

Rang deelt mee dat de wijziging van de Warenwetregeling verpakkingen en gebruiksartikelen iets vertraagd is. Publicatie wordt begin april 2022 verwacht, met

inwerkingtreding per 1 juli 2022. Voor de intrekking van de toelating van PFAS in papier en karton en coatings zal er géén overgangstermijn komen omdat uit de consultaties naar voren kwam dat PFAS daarin niet gebruikt wordt. Één bedrijf heeft hiertegen nog na de consultatieperiode bezwaar gemaakt maar dit is geen aanleiding geweest de regeling aan te passen.

Callaert merkt op dat er ook papier en karton op de markt gebracht wordt op basis van aanbevelingen van de BfR. Hoe wordt daar mee omgegaan? Rang veronderstelt dat de NVWA dit zal accepteren op basis van wederzijdse erkenning. Op gebied van PFAS ligt dit echter anders vanwege het voedselveiligheidsrisico. Van Belle geeft aan dat men zich in Duitsland ook zeer bewust is van de controverse rondom PFAS. Dommershuijzen heeft een procedurele opmerking. Hij had het prettig gevonden als de laatste versie van de wijziging (lood was tot het laatst nog een discussiepunt) in het ROW ingebracht was. Nu heeft de industrie de uiteindelijke tekst nog niet kunnen inzien. Rang zal met de juristen bespreken of deze al toegestuurd kan worden (NB: dit is niet gebeurd omdat de regeling vrij snel na de vergadering is gepubliceerd). Callaert vraagt of zijn eerdere opmerking over het gelijkgeschakelen van een aantal metalen meegenomen is in de wijziging. Rang geeft aan dat deze in de huidige wijziging niet meegenomen is, maar er wordt een nieuwe wijziging gepland.

3. Consultatie concept-Beneluxverordening betreffende materialen en voorwerpen van metaal en legering die bestemd zijn om in aanraking te worden gebracht met levensmiddelen.

Van Belle licht toe dat deze verordening een novum is. Het idee kwam uit België omdat zij de Europese Commissie er niet toe konden bewegen om Europese wetgeving voor metalen op te stellen op basis van de Technical guide metals and alloys van de Raad van Europa. Op basis van het Verdrag van Lissabon is het mogelijk om supranationale verordeningen of richtlijnen op te stellen die verder gaan dan de Europese wetgeving. Momenteel wordt de verordening in alle drie de lidstaten geconsulteerd.

Dommershuijzen vraagt of het deel over metalen uit de Warenwet verdwijnt? Van Belle antwoordt dat dit deel wordt vervangen door de tekst uit de verordening. Het werkt hetzelfde als bij een EU-Verordening. Dommershuijzen mist in de nieuwe verordening een deel over passiveren (het aanbrengen van een inerte laag op staal), dit staat wel in de Warenwet. Zo verdwijnt het principe van een positieve lijst. Passivatie is van groot belang voor de voedselveiligheid. Verder vraagt hij zich af of de paragraaf over lood synchroon loopt met de Warenwet en tot slot geeft hij aan dat met deze Beneluxverordening de soevereiniteit van Nederland aan de kant geschoven wordt. Het is niet transparant hoe er met de consultatie omgegaan zal worden en hij verzoekt om de invoering van de Beneluxverordening uit te stellen. Hij zou graag zien dat alle aanpassingen die zijn opgenomen in de aanstaande nieuwe versie van de Technical guide for metals and alloys van de Raad van Europa opgenomen worden in de Warenwet. Dommershuijzen kondigt aan een stuk hierover in te zullen dienen, en zou graag nog eens in overleg gaan met VWS over de verordening. Hij maakt zich vooral zorgen over het testregime. Metaal is fundamenteel anders dan plastic en vraagt om een eigen testregime, dit brengt hij ook in bij de consultatie van de Raad van Europa over de 2nd edition van de technical guide metals and alloys..

Van Belle begrijpt de wens tot uitstel en geeft aan dat wetgeving helaas altijd achter nieuwe inzichten aanhobbelt. Hij legt uit dat met deze verordening de Nederlandse soevereiniteit hoger wordt gelegd, net als bij Europese wetgeving. Het is echter wel een democratisch proces, en de verordening moet door het Benelux parlement heen voordat deze van kracht kan worden. Het is nieuw om productwetgeving op deze wijze vorm te geven en wellicht moet dit een volgende keer van tevoren iets uitgebreider besproken worden. Het hele proces zou vergelijkbaar moeten zijn met het proces rondom het opstellen van Warenwetgeving. Dommershuijzen merkt op dat de politieke belangstelling voor verpakkingswetgeving zeer beperkt is, en brengt tot slot de migratie van metaalionen uit coatings ter sprake. Blijven de SML's voor metalen in het hoofdstuk over

coatings in de Warenwet van kracht? Van Belle antwoordt dat de nieuwe verordening alleen gaat over metalen en legeringen uit het richtsnoer van de Raad van Europa en dat de migratie uit andere materiaalsoorten niet aangepast wordt.

De voorzitter merkt op dat er verschillen zitten tussen de lijst met releasevalues in de nieuwe verordening en die in de nieuwe technical guide, misschien is het goed om hier nog eens naar te kijken en rondt dit agendapunt af.

4. Aanpassing Warenwetregeling kaaskorstbedekkingsmiddelen.

Rang vertelt dat er een verzoek is ingediend om de niet-toegelaten kleurstof E172 (ijzeroxiden en-hydroxiden) te gebruiken in niet-eetbare kaascoating. Omdat E171 (titaniumdioxide) ook uit de lijst met toegelaten middelen verwijderd moet worden is besloten de hele lijst nog eens te bekijken. Uiteindelijk is er voor gekozen om kleurstoffen die in eetbare kaaskorst toegestaan zijn, onder dezelfde voorwaarden ook in de niet-eetbare coating toe te laten. Twee stoffen die niet toegestaan zijn voor eetbare kaaskorst zijn dan ook uit de toegestane lijst voor kaaskorstbedekkingsmiddelen geschrapt. Er is overwogen om ook gelijk aanpassingen in de lijst van toegelaten (grond- en hulpstoffen voor) wassen en plastics in deze wijziging mee te nemen. Hiervan is afgezien, omdat hierover eerst een advies van NCBVV gewenst is. Hierop wachten zou een te lange vertraging voor de gewenste aanpassingen voor kleurstoffen betekenen.

De overgangperiode is zo voorgesteld dat alle korsten die vóór de datum van inwerkingtreding gecoat zijn met uit te sluiten kleurstoffen nog verkocht mogen worden totdat de voorraden zijn uitgeput. Er is gekozen voor de datum van aanbrenge coating en niet voor productiedatum omdat de productie van kaas een langdurig proces is waar niet makkelijk een productiedatum voor vastgesteld kan worden. Rang vraagt hierover de mening van NZO. Gerritsen deelt de mening dat een productiedatum voor kaas erg onduidelijk is, maar de datum van coating is ook een lastig ijkpunt omdat er vaak meerdere lagen worden aangebracht. Rang stelt voor om dan de datum van de eerste coating aan te houden. Gerritsen antwoordt dat de eerste laag meestal transparant is, mag de E171 dan nog wel in een latere laag gebruikt worden? Dit heeft niet de voorkeur van Rang. Hij gaat dit vraagstuk nog eens met de juristen bespreken. Gerritsen zal het er nog eens met de leden van NZO over hebben en contact opnemen met Rang.

Keuter heeft een vraag over E122 (azurobine) en E129 (allurarood). Deze komen voor in de Southampton studie (over kleurstoffen die hyperactiviteit zouden verergeren); daarom moet bij het gebruik ervan een waarschuwing voor consumenten worden vermeld. Hij vraagt zich af of hij zijn leden moet adviseren deze stof te labelen als niet goed voor kinderen? Door de onderliggende kleurloze coating kan de kleurstof niet migreren naar de kaas. Rang gaat dit ook met de juristen bespreken en kan zich voorstellen dat de kaasindustrie ervoor kiest deze stoffen te schrappen om discussies uit de weg te gaan, al zijn ze in kaaskorst wel toegestaan. Gerritsen verwacht geen problemen als deze twee stoffen geschrapt worden. Hij wil dit wel navragen bij de leden van NZO. Hierna zal hij VWS informeren en wordt er besloten of deze twee kleurstoffen geschrapt worden. De Voorzitter sluit dit agendapunt. N.B. NZO heeft VWS inmiddels geïnformeerd dat zij de kleurstoffen niet willen schrappen.

5. Afscheid Jac Raaijmakers als voorzitter van het ROW/DCL

Balje dankt Raaijmakers namens de vergadering voor zijn vele jaren inzet als voorzitter van het ROW/DCL en biedt hem een bos bloemen aan. De voorzitter reflecteert dat het in de eerste jaren een grote klus was en dat er veel overleggen waren, voornamelijk over plasticregelgeving. De laatste jaren is dit minder geworden, en nu is het een mooi moment om het stokje over te dragen.

6. Rondvraag

Keuter vraagt of er bij de wijziging van de Warenwetregeling kaaskorstbedekkingsmiddelen twee extra punten meegenomen kunnen worden. Ten eerste de toegestane additieven voor oppervlaktebehandeling van kaas. Hij zou graag een algemene tekst zien die aangeeft dat additieven uit de additievenverordening toegepast mogen worden. Duitsland heeft zo'n verwijzing ook en dit kan veel discussies voorkomen. Rang vindt dit een redelijk verzoek en gaat het met de juristen overleggen. Ten tweede wil Keuter voorstellen het aantal toegestane monomeren uit te breiden om het zo gelijk te trekken met Duitsland. Het gaat om twee stoffen die al zijn beoordeeld door BfR. In de verpakkingsregelgeving zijn de stoffen al toegestaan. Rang antwoordt dat hij hier eerst een advies van NCBVV over wil afwachten. De vergelijking tussen gebruik in verpakkingen en in kaas kan niet zomaar getrokken worden. Als dit advies er is wordt de industrie uitgenodigd om stoffen voor beoordeling aan te melden.

Callaert vraagt om een uitspraak van VWS of aids to polymerization onder zelfregulering valt. Rang geeft aan dat die uitspraak volgt. De Plasticverordening geeft niet duidelijk aan of deze stoffen aan bindende nationale voorschriften gebonden moeten worden of industrie aan zelfassessment kan doen wat betreft veiligheid. Nederland is steeds van mening geweest dat deze stoffen op een positieve lijst in een Warenwetregeling moeten staan. Die mogelijkheid bestaat nog steeds en Rang nodigt de industrie dan ook uit tot aanmelding van stoffen voor behandeling. VWS is over de vraag of gebruik onder self assessment ook mogelijk moet zijn in overleg met NVWA en RIVM. NVWA zou in het toezicht goed uit de voeten kunnen met zelfassessment. Het definitieve standpunt van VWS zal nog schriftelijk bevestigd worden.

Callaert geeft aan dat in het verleden overwogen is om een hoofdstuk 'Assessment van niet opzettelijk toegevoegde stoffen (NIAS)' toegevoegd zou worden aan deel B van de Warenwetregeling. Gaat dit nog gebeuren? Rang antwoordt dat dit van de baan is. Sectoren kunnen zelf systematieken ontwikkelen om assessment uit te voeren. Oorspronkelijk was het de bedoeling om een voorbeeld van zo'n systematiek als handreiking in de Warenwetregeling op te nemen. Omdat dit gezien zou kunnen worden als een verplichte methode, is hiervan uiteindelijk afgezien.

Callaert vraagt of er in de Warenwet CAS-nummers bij alle stoffen opgenomen kunnen worden. Dit lijkt Rang redelijk en hij zal dit met het NCBVV bespreken.

Dommershuijzen brengt zijn hartelijke dank over aan de voorzitter en vraagt hoe een nieuwe voorzitter aangesteld zal worden. Rang geeft aan dat er gezocht wordt en dat suggesties welkom zijn. Inhoudelijke kennis is een vereiste op dit onderwerp. Dommershuijzen verzoekt volgende overleggen 's middags te beleggen zodat er ruimte is voor vooroverleg. De Secretaris gaat hier rekening mee houden.

Tot slot vraagt Dommershuijzen naar de mening van het NCBVV over het concept van de nieuwe BPA-opinie van EFSA. BfR was hier zeer kritisch over. Rang verwacht hierover geen uitspraak van NCBVV; het RIVM buigt zich er wel over maar heeft nog geen reactie gegeven. De voorzitter voegt toe dat er momenteel ook onderzoek loopt naar het ecologisch effect van BPA dat uittreedt uit polycarbonaatplaten. Dit verbaast Rang niet, als de concept opinie ongewijzigd blijft, is de aanwezigheid van BPA in het milieu en dierlijke producten een groot probleem. De vraag is of BPA in polycarbonaat uiteindelijk als "essential use" overeind blijft.

De voorzitter heeft nog één vraag. Hoe zit het met de impact assessment over de revisie van de EU-regels over voedselcontactmaterialen. Rang antwoordt de Europese Commissie hiervoor een

planning heeft afgegeven; op dit moment heeft echter de herziening van de plastic-recyclingverordening alle prioriteit.

De voorzitter dankt de vergadering voor de aanwezigheid en de jarenlange discussies en sluit de vergadering om 11.50.

De secretaris,

T.E.J. de Haas